

KABINET

MINISTERIE VAN: UNIEZ. EN OVERZ. RIJSDIENEN

Afd. 'S-GRAVENHAGE, de 20 Februari 1950

No.

Fotocopie nr: 21832

FC

CODETELEGRAM

AM
KK

Bestemd voor: HIRSCHFELD DJAKARTA	
Afkomstig van: MINUOR	
Volgnummer:	Ref. nummer: 3346

CONTI

Van Goetzen.

Lieftinck verzocht mij U het volgende te seinen:

"Op 18 dezer heb ik een onderhoud gehad met Djuanda, waarbij van den Dries aanwezig was. Bij dit onderhoud heb ik mede in verband met de a.s. Ministersconferentie vermeden enige stellige toezegging te doen. Djuanda sprak het verlangen uit, dat Nederland de RIS in 1950 en ook nog enige tijd daarna door middel van credietverlening zou helpen het tekort op de betalingsbalans te overbruggen. Hij verwees daar bij naar de rede van Sukarno bij de opening van het Parlement, waarin een bedrag van 400 a 500 miljoen werd genoemd. Ik heb hierop geantwoord, dat Nederland in beginsel wel bereid zou zijn de helpende hand te bieden, maar dat een bedrag van de orde van grootte als het genoemde voor Nederland wel niet mogelijk zou zijn. Ik heb daarbij er op gewezen, dat Nederland het moeizaam verkregen monetair evenwicht niet in gevaar mocht brengen. Bovendien heb ik onder het oog gebracht, dat enige voorwaarden moesten worden vervuld, wilde een credietverlening in Nederland politiek aanvaardbaar zijn. Daarbij gewezen op de zeer grote onzekerheid van het Westers bedrijfsleven ten gevolge van ontmanteling van fabrieken, het opleggen van grote schattingen en het ontwapenen van ondernemingen en tevens ter sprake gebracht de sinds de s.o. aanzienlijk toenemende smokkelhandel. Djuanda antwoordde, dat het inderdaad de taak van de RIS zou zijn om in een en ander op korte termijn wijziging te brengen, maar vroeg mij begrip voor de moeilijke aanloopperiode. Mijnerzijds tevens naar voren gebracht, dat regeling van zekerheden voor door Nederland gegeven garanties en van het vraagstuk van de pensioenbetalingen avant credietverlening nodig zou zijn. In verband met de credietverlening tevens ter sprake gebracht verdere devaluatie van Indon. gulden en beklemtoond, dat naar mijn mening indien alleen zuiver economische motieven hadden gespeeld, de Indon. gulden in September verder had behoren te devalueren dan de Ned. gulden. Djuanda antwoordde, dat hij geen voorstander was van devaluatie op korte termijn omdat men niet in staat was de ongewenste repercussies in het bijzonder op sociaal terrein op te vangen. Hij achtte o.m. noodzakelijk, dat aan devaluatie vooraf ging een veel ruimere textielvoorziening, omdat anders over de gehele linie loonsverhoging nodig zou zijn en het overheidsbudget nog zwaarder zou worden belast. Hierbij kwam ook ter sprake wijziging van het deviezenregime met gedeeltelijke vrije koersen, waarvan Djuandaverklaarde, dat het bij zijn vertrek in Indonesie in studie was, maar dat hij ook aan de invoering daarvan op korte termijn nog wel bezwaren zag, waarbij hij er nog op wees, dat door dit nieuwe regime de positie van de Indon. importeur ten opzichte

-2-

Ter bevelling van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

Handtekening of paraaf:

CODETELEGRAM

van de grote Westerse importfirma's nog moeilijker zou worden. Door mij stelling genomen tegen een merkwaardige uitlating van Djuanda welke inhield, dat voor Nederland aan de huidige koers toch wel voordelen verbonden waren, omdat de ondernemingen bij transfer van winsten e.d. zoveel meer Ned. gulden kregen. Ik heb gesteld, dat ik in het geheel niet toejuichte, dat ten gevolge van huidige koers Indon. gulden voor dergelijke transfers een extra druk op het Indon. deviezenvermogen wordt uitgeoefend en in tegendeel aan een monetair gezonde toestand van Indonesie verre de voorkeur gaf. Vervolgens bespraken wij de voorbereiding van de a.s. besprekingen in Indonesie op financieel gebied. Djuanda beloofde om na zijn terugkeer ons ten spoedigste te documenteren over de te Djakarta opgestelde prognose inzake betalingsbalans, waarbij ik hem verzocht hierin tevens de invloed van een devaluatie of wijziging van het deviezenregime te betrekken. Ik heb Djuanda medegedeeld, dat ik vermoedelijk slechts 14 dagen afwezig kan zijn, hetgeen hij begreep, en dat in verband daarmee uitermate gewenst is om door voorafgaande documentatie zoveel mogelijk tijd te besparen. Tenslotte bespraken wij vraagstuk van Herstelbank, waarbij Djuanda verklaarde, dat een gemengde Ned.- Indon. Herstelbank voor Indonesie politiek niet aanvaardbaar. Ik zette uiteen, dat naar mijn mening Nederland kon overwegen in drieërlei vorm aan Indonesie hulp te bieden, te weten door monetair crediet (swing), door een langlopend crediet en door investeringscredieten en dat voor deze laatste hetzij een Nederlandse invloed in de Indon. Herstelbank noodzakelijk zou zijn, hetzij een zelfstandige Ned. Herstelbank, werkende in Indonesie. Djuanda wenste dit probleem nog eens met Kuiper te bespreken. Ofschoon voorafgaand overzicht van bespreking U niet veel nieuws zal brengen, meen ik dat het voor U van belang kan zijn van de gang van mijn onderhoud met Djuanda voor diens terugkomst enigszins uitvoerig op de hoogte te zijn".

MINUOR 110

HHH/NH

Ter bevestiging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden. Z
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.